

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/141/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2613207971
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2613207971.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu Mgr. Jozefa Mačēja a sudcov JUDr. Kataríny Slováčkovéj a JUDr. Zlatice Javorovej v právnej veci žalobkyne: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35831154, zast. advokátom: JUDr. Ján Šoltés, Karadžičova 8, P.O.BOX 205, Bratislava, proti žalovanej: E. R., nar. XX. M. XXXX, bytom J.. B. a E. XXXX/X-XX, J., o zaplatenie 720,37 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Senica z 3. decembra 2013 č. k. 11C/64/2013-41 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti, určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a náhrady trov konania **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 471,42 eur, úrok z omeškania vo výške 9% p. a. zo sumy 207,27 eur od 12. 9. 2010 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 9% p. a. zo sumy 255,23 eur od 12. 8. 2010 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 9% p. a. zo sumy 8,92 eur od 12. 10. 2010 do zaplatenia a to v splátkach po 30,- eur mesačne, splatných vždy do 25-teho dňa toho ktorého mesiaca, pod následkom straty výhody splátok, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, II. vo zvyšku žalobu zamietol, III. určil, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 3. 6. 2010 pod bodom 4 v časti „v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany Účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1. písm. b/ alebo v bode 2. alebo v bode 3. tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných obchodných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany Podniku, je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku“, je ako neprijateľná podmienka neplatná a IV. žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 52 ods. 1, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 1, ods. 4, ods. 5, § 517 ods. 2 O. z. (zákona č. 40/1964 Zb. v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy, t. j. k 10. 6. 2010), keď dospel k záveru, že predmetná zmluva uzavretá medzi právnou predchodkyňou žalobkyne a žalovanou je spotrebiteľskou zmluvou a vzťahujú sa na ňu ustanovenia § 52 a nasl. O. z. Žalobkyňou požadovaná suma 471,42 eur predstavuje vyúčtovanie ceny poskytnutých telekomunikačných služieb podľa bodu 7.7. VP a suma 248,95 eur predstavuje vyúčtovanú zmluvnú pokutu. Žalovaná nezaplatila jednotlivé faktúry za poskytnuté služby v lehote ich splatnosti a dostala sa do omeškania (nasledujúcim dňom po splatnosti tej ktorej faktúry). Žaloba žalobkyne je dôvodná len v časti o zaplatenie sumy 471,72 eur s 9,0%-ným ročným úrokom z omeškania od splatnosti jednotlivých faktúr za poskytnuté služby a nedôvodná v časti o zaplatenie sumy 248,95 eur (t. j. v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty). Zmluvná pokuta dojednaná medzi právnou predchodkyňou žalobkyne a žalovanou je neplatná, resp. neprijateľná zmluvná podmienka. Takéto ustanovenie nie je výsledkom

konsenzu zmluvných strán, ale toto ustanovenie je diktátom žalobkyne ako dodávateľky služby. Ide o neprimeranú sankciu, nakoľko dodávateľka pri ustanovení o zmluvnej pokute vôbec nerozlišuje, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvný vzťah (či na začiatku doby viazanosti alebo na jej konci). Nie je možné preto akceptovať „dohodu“ zmluvných strán o zmluvnej pokute a súd prvého stupňa je preto považoval za neplatnú. Vzhľadom na to, že žalovaná sa nachádza v nepriaznivej finančnej situácii, súd prvého stupňa jej povolil splácať dlh v splátkach vo výške 30,- eur mesačne, pod následkom straty výhody splátok v prípade omeškania čo len jednej zo splátok. O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 2 O. s. p., keď vzhľadom na čiastočný úspech každej z účastníčok, nepriznal právo na ich náhradu žiadnej z nich.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa, proti zamietnutej časti žaloby v časti zaplatenia zmluvnej pokuty a v časti trov konania, keď navrhla rozsudok v napadnutej časti zmeniť tak, že žalovanej bude uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 248,95, trovy konania za zaplatený súdny poplatok a náhradu trov právneho zastúpenia, resp. aby určil, že dojednaná zmluvná podmienka nie je neprijateľná a je platným zmluvným dojednaním. Zmluvná pokuta bola dojednaná riadne a platne v súlade s § 544 ods. 2 O. z., písomne s uvedením výšky zmluvnej pokuty a dojednanie o zmluvnej pokute je dojednaním individuálnym a určitým. Nespôsobuje značnú nerovnováhu medzi zmluvnými stranami, keď odzrkadľuje výšku pokutou zabezpečených plnení poskytnutých pri vstupe do zmluvného vzťahu s právnou predchodkyňou žalobkyne. Zákonná úprava zmluvnej pokuty nepredpokladá zohľadňovanie intenzity porušenia, či časových súvislostí, ktoré sa týkajú zmluvných pokút. Poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obdo 4/99, podľa ktorého zo žiadneho ustanovenia nevyplýva povinnosť zaťažovať zmluvnou pokutou obe zmluvné strany pre prípad jej riadneho dojednania v zmluve a sama skutočnosť, že strany dojednali zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti iba jednou zmluvou stranou neznamená, že takáto dohoda odporuje zásadám poctivého obchodného styku. Žalovanej bol poskytnutý benefit v podobe poskytnutia prenosného kupónu s označením Paušál pre blízkeho s výhodami, pričom žalovaná sa zaviazala záväzkom doby viazanosti pri získaní výhody v podobe akciovej zľavenej ceny mobilného zariadenia a akciovej ceny služby. Jej postavenie sa dojednaním zmluvnej pokuty nijako nezhoršilo, bolo jej poskytnuté mobilné zariadenie za zvýhodnenú akciovú cenu 1,00 euro, ktorého reálna hodnota predstavovala v čase predaja sumu 159,00 eur a tiež benefit v podobe Prenosného kupónu s označením Paušál pre blízkeho s výhodami. Poukázala tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 9Co/31/2012 z 19. 3. 2013, ktorým bolo prekonané posudzovanie zmluvných pokút v spotrebiteľských zmluvách ako neprijateľných podmienok bez náležitého posudzovania všetkých súvisiacich okolností a osobitostí konkrétneho prípadu. Uplatnila si náhradu trov prvostupňového konania vo výške 142,22 eur a odvolacieho konania vo výške 35,54 eur.

Žalovaná odvolací návrh nepodala, ani sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadřila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastníčka konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O. s. p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutých častiach vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 11C/64/2013 je zaplatenie sumy 720,37 eur s príslušenstvom.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba žalobkyne zamietnutá v časti uplatnenej zmluvnej pokuty, náhrady trov konania a v časti určenia, že zmluvná podmienka dojednaná v Dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 3. 6. 2010 pod bodom 4 je ako neprijateľná podmienka neplatná.

Predovšetkým totiž odvolací súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľky) dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvého stupňa na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých okresným súdom dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo (samozrejme bez ambície presvedčiť kohokoľvek, najmä nie niekoho s celkom jednoznačným záujmom na inom výsledku konania) by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O. s. p.), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí urobiť zadosť tiež povinnosti vyporiadať sa i s tzv. odvolacími námietkami a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvého stupňa dopĺňa (§ 219 ods. 2 O. s. p. in fine) nasledovné :

Vo vzťahu k určeniu dojednaní o zmluvnej pokute za neprijateľnú zmluvnú podmienku neplatí to, čo u úrokov z omeškania, čiže nie je tu obdoba žiadnej obraznej „záchrannéj brzdy“ v podobe nástupu zákonných úrokov z omeškania (pre prípad výpadku tých dojednaných zmluvne, avšak pri uplatnení noriem spotrebiteľského práva neprijateľne). Logickým dôsledkom toho (i pre odlišnosti v charaktere ochrany normami spotrebiteľského práva - oproti úprave z noriem občianskeho práva vo všeobecnosti) musí byť, že dojednanie o zmluvnej pokute môže z pohľadu prijateľnosti (a platnosti) podmienky buď obstáť alebo naopak padnúť len ako celok (i so všetkými rizikami z toho pre strany zmluvného vzťahu plynúcimi, opäť na rozdiel od bežnej úpravy zmluvných pokút v ust. § 544 - 545 O. z. a práva súdu ich výšku znížiť podľa § 545a O. z.).

Slovenský právny poriadok neustanovuje (na rozdiel od výšky úrokov z omeškania) pre výšku zmluvných pokút žiaden strop (obmedzenie) a principiálne by šlo akceptovať i obhajobu konkrétnej výšky zmluvnej pokuty v prejednávanej veci záujmom operátora mobilnej telekomunikačnej siete na doplatení zľavy z ceny telefónu, poskytnutej v očakávaní riadneho plnenia si povinností zo strany zákazníka (ak sa príslušné očakávanie nenaplní) a na zaplatení paušalizovanej náhrady škody za rovnako očakávaný (avšak počínaním zákazníka zmarený) stav nárastu majetku operátora o platby za služby počas doby viazanosti. Prijat' ale už nešlo (a to predovšetkým pre argumenty ponúknuté už súdom prvého stupňa) konkrétnu podobu dojednaní o tzv. pevnej zmluvnej pokute (nezohľadňujúcej najmä faktor dĺžky zotrvania spotrebiteľa pri riadnom plnení povinností, vyplývajúcich mu zo zmluvy).

Práve toto (nezakotvenie - v zmluvnom dojednaní, o ktoré tu ide - takého spôsobu určenia výšky zmluvnej pokuty, ktorý by bol schopný vyhodnocovať aj pomer dĺžky času „stráveného“ riadnym plnením si zmluvných povinností spotrebiteľom a dĺžky času, v ktorom to takto naopak nebolo) i v spojitosti s nutnosťou dodávateľa (veriteľa) sa v spotrebiteľských vzťahoch takpovediac „trafiť“ (aby dojednanie ešte šlo považovať za prijateľné a preto tiež za platné) potom v prejednávanej veci aj podľa názoru tunajšieho odvolacieho súdu musí mať za následok 1. záver o neprijateľnosti a neplatnosti zmluvnej podmienky a 2. nemožnosť vyhovieť žalobe v časti opretej o takúto podmienku (s nemožnosťou na tomto nič zmeniť akýmkoľvek dôkazom vrátane tých naznačovaných odvolaním).

Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej ako aj určenia neprijateľnosti neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. potvrdil, keď tento správne rozhodol aj o náhrade trov konania.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. a v odvolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože žalovaná návrh na priznanie náhrady trov konania nepodala.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.